

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЗВО

Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова,
д. мед. н., професор

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

«20» 05 2025р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Оверчук Анастасії Андріївни на тему:
«Оптимізація діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового
віку», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 228 «Педіатрія»**

Комісія створена на засіданні кафедри педіатрії №1, протокол № 11 від 07.05.2025 р. у складі: Пипа Лариса Володимирівна, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри педіатрії, акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти ВНМУ ім. М.І. Пирогова, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова (голова) та рецензент – Мазулов Олександр Васильович, кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №1, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова, проаналізувала результати виконання здобувачем ступеня доктора філософії, аспіранткою кафедри педіатрії №1 ВНМУ ім. М.І. Пирогова Оверчук Анастасією Андріївною освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомилась з текстом дисертації, опублікованими науковими статтями та тезами за темою дисертації, висновками комітету з біоетики Вінницького національного медичного університету

ім. М. І. Пирогова (протокол № 1 від 02.01.2020 та протокол № 5 від 16.04.2025), а також заслухала доповідь здобувача у вигляді публічної презентації дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри педіатрії №1 та відповіді здобувача на запитання учасників наукового зібрання.

Актуальність обраної теми дисертації.

Дослідження присвячене вирішенню актуальної задачі сучасної педіатрії – науковому обґрунтуванню та удосконаленню діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового віку на підставі вивчення патогенетичних механізмів його розвитку шляхом визначення показників білка CC16, васкулярної молекули клітинної адгезії – 1, маркерів алергічного запалення, вітаміну D.

Бронхіоліт є найпоширенішою інфекцією нижніх дихальних шляхів у немовлят і дітей малюкового віку. Бронхіоліт є відповідальним за 33,1 мільйонів випадків інфекції нижніх дихальних шляхів у дітей віком до 5 років щорічно, 3,2 мільйонів госпіталізацій і понад 100 000 смертей у всьому світі щороку і, як наслідок, майже у 30–40% госпіталізованих пацієнтів розвиток рецидивуючих свистячих хрипів у майбутньому.

Бронхіоліт є важливим фактором, що призводить до повторних симптомів свистячого дихання, особливо у дітей із обтяженим алергологічним анамнезом, оскільки вірусні інфекції часто спричиняють гіперреактивність дихальних шляхів у дітей, пов'язану з рецидивуючими хрипами.

Тому, важливо знайти сироваткові біомаркери, пов'язані з прогнозом розвитку рецидивуючих свистячих хрипів у дітей із бронхіолітом. Враховуючи, що IgE, ECP, EDN є важливими медіаторами у виникненні та підтримці алергічного запалення, участь метаболітів вітаміну D, білка CC16, ендотеліальної дисфункції в патогенезі ураження респіраторного тракту, тому вивчення цих речовин у якості маркерів діагностики при бронхіоліті та предикторів рецидивуючих свистячих хрипів – актуальне завдання сьогодення.

Як показав аналіз літератури, в Україні майже відсутні роботи, що присвячені вивченню діагностичних особливостей бронхіоліту. Не вивченим

залишається питання індивідуалізації прогнозу даних пацієнтів. У зв'язку з цим вивчення вказаних питань є актуальним, має практичне та соціально-економічне значення.

Тому, дисертаційне дослідження Оверчук Анастасії Андріївни на тему: «Оптимізація діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового віку» незаперечно є своєчасним та актуальним для педіатрії, як в теоретичному, так і в практичному сенсі.

Ступінь обґрунтованості положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота викладення в опублікованих працях.

Робота в цілому подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене підвищенню ефективності діагностики бронхіоліту та розробки комплексного, патогенетично обґрунтованого його прогнозу. Дисертаційна робота виконана на сучасному науково-практичному рівні і базується на достатній, для вирішення поставлених задач, кількості клінічних спостережень.

Методи досліджень, що використані в роботі, є сучасними, інформативними і адекватні поставленим завданням. У відповідності до завдань дослідження було виконано визначення показників сироваткового клубоподібного білка (CC16), васкулярної молекули клітинної адгезії – 1, маркерів алергічного запалення (IgE, еозинофільного катіонного білку, еозинофільного нейротоксину), вітаміну D, а також проведено ретроспективний аналіз 238 карт стаціонарних хворих за період 2017-2019 рр. Когортне проспективне дослідження включало 92 дітей малюкового віку, із них основну групу склали 34 дитини, хворих на бронхіоліт, без обтяженого алергологічного анамнезу, а до групи порівняння увійшли 33 дитини, хворі на бронхіоліт, із обтяженим алергологічним анамнезом; контрольну групу становили 25 умовно здорових дітей подібного віку й статі, які не мали клінічних ознак захворювання органів дихання та батьки яких надали згоду на обстеження. Проведено лонгітюдне дослідження 48 дітей, які хворіли на бронхіоліт в анамнезі. Здобувачем

використано загальновизнані та апробовані методи дослідження: клінічний (вивчення скарг, анамнезу життя, анамнезу захворювання, даних об'єктивного обстеження); імуноферментний (визначення рівня IgE, еозинофільного катіонного білку, еозинофільного нейротоксину, рівня вітаміну D, білка CC16, васкулярної молекули клітинної адгезії-1); статистичний (за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel, з використанням ліцензованих програм статистичної системи "Statistica 6.1" із застосуванням параметричних і непараметричних методів). Аналітичний фрейм дослідження базувався на двопопуляційній моделі Вейбулла. Статистична обробка первинного цифрового матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Назва дисертації відповідає її змісту. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що містяться в дисертації, науково обгрунтовані, базуються на фактичних даних, є логічним підсумком отриманих результатів досліджень.

Наукові положення базуються на аналізі великого масиву джерел літератури, включаючи провідні дослідження з обраної проблематики в рецензованих фахових виданнях. Висновки та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність.

Отримані результати дослідження доповнюють напрацювання інших авторів із обраної теми та обгрунтовано доводять необхідність оцінки маркерів алергічного запалення, врахування статусу та рівня вітаміну D, показника ендотеліальної дисфункції у веденні та комплексному прогнозу дітей, хворих на бронхіоліт.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 18 наукових працях, серед яких 8 - у моноавторстві; 5 статей опубліковано у наукових фахових журналах України (серед яких 4 включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS); 1 стаття опублікована в закордонному науковому журналі, який включений до міжнародної наукометричної бази SCOPUS; 11 тез у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій

(України, Іспанії, Швеції, Болгарії); отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Білок клітин (CC16) як маркер пошкодження респіраторного епітелію при бронхіоліті у дітей малюкового віку» № 119504 від 02.06.2023р. Результати дослідження презентувалися на 11 науково-практичних конференціях професійного спрямування, що дозволило впровадити їх у навчальний та лікувальний процес.

Безпосередній особистий внесок здобувача до наукових публікацій є наступним:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Токарчук, Н.І., Оверчук, А.А. (2022). Діагностичне значення маркерів алергічного запалення при бронхіоліті у дітей малюкового віку. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*, 1(43), 31-36. <https://doi.org/10.24061/2413-4260.XII.1.43.2022.6> (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS. Особистий внесок – здобувачем виконано збір матеріалів дослідження, проведено їх аналіз, написано основний текст статті).

2. Токарчук, Н.І., Оверчук, А.А. (2022). Значення білка CC16 при бронхіоліті у дітей раннього віку. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*, 2(44), 34-37. <https://doi.org/10.24061/2413-4260.XII.2.44.2022.6> (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS. Особистий внесок – здобувач провела збір та обробку матеріалів дослідження, проаналізувала результати, написала основний текст статті).

3. Overchuk, A.A., Tokarchuk, N.I., Starynets, L.S. (2022). Analysis of the allergic inflammation markers of bronchiolitis in infants. *Gazzetta Medica Italiana-Archivio per le Scienze Mediche*, 181 (9), 645-650. <https://doi.org/10.23736/S0393-3660.21.04700-8> (Фахове видання Італії. Видання включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS. Особистий внесок – здобувачем виконано збір матеріалів дослідження, проведено їх аналіз, написано основний текст статті).

4. Токарчук, Н.І., Очерedyкo, О.М., Оверчук, А.А. (2023). Аналіз ризику виникнення рецидивуючого візінгу у дітей хворих на бронхіоліт на основі математичної моделі Вейбулла. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*, 2(48), 46–53. <https://doi.org/10.24061/2413-4260.XIII.2.48.2023.7> (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS. Особистий внесок – здобувач виконала підбір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала та оформила текст статті).

5. Токарчук, Н.І., Очерedyкo, О.М., Оверчук, А.А. (2023). Індивідуальний прогноз виникнення рецидивуючого візінгу в дітей із бронхіолітом на основі багатопопуляційної моделі Вейбулла. *Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології*, 1, 21-30. <https://doi.org/10.11603/24116-4944.2023.1> (Фахове видання України. Журнал зареєстровано у Міжнародних наукометричних системах та спеціалізованих каталогах CrossRef, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, ROAD, BASE (Bielefeld Academic Search Engine. Особистий внесок – здобувач виконала підбір клінічного матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, формувала висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).

6. Токарчук, Н.І., Оверчук, А.А. (2023). Значення васкулярної молекули клітинної адгезії-1 та білка CC16 при бронхіоліті в дітей раннього віку. *Сучасна педіатрія. Україна*, 5(133), 47-51. <http://dx.doi.org/10.15574/SP.2023.133.47> (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS. Особистий внесок – здобувач виконала підбір клінічного матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, формувала висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).

Наукові праці, які додатково засвідчують наукові результати дисертації:

7. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 119504, Україна. Білок клітин (CC16) як маркер пошкодження респіраторного епітелію при бронхіоліті у дітей малюкового віку / Оверчук А.А., Токарчук Н.І., заявник та патентовласник Вінницький національний медичний університет ім. М. І.

Пирогова. – № с 202303031; заявл. 25.04.23; опубл. 02.06.23. (*Особистий внесок – здобувач виконала підбір матеріалу, аналіз літературних джерел, написання фрагментів тексту*).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Токарчук Н.І., Оверчук А.А. Роль васкулярної молекули клітинної адгезії-1 при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези VIII міжнародної наукової та практичної конференції «Тенденції, теорії та шляхи вдосконалення науки». Мадрид, Іспанія, 2023. С. 305-306. (*Тези. Дисертант виконала підбір матеріалу, аналіз літературних джерел, написання фрагментів тексту*).

9. Токарчук Н.І., Оверчук А.А. Рівень білка клітин Клара при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези V міжнародної наукової та практичної конференції «Перспективи сучасної науки та освіти». Стокгольм, Швеція, 2023. С. 344-346. (*Тези. Дисертант виконала підбір матеріалу, аналіз літературних джерел, написання фрагментів тексту, оформлення тез виконано у співавторстві*).

10. Токарчук Н.І., Оверчук А.А. Еозинофільний нейротоксин як маркер алергічного запалення при бронхіоліті у немовлят. Тези XV міжнародної науково-практичної конференції «Наукові основи вирішення сучасних наукових проблем». Варна, Болгарія, 2023. С. 76-78. (*Тези. Дисертант виконала підбір матеріалу, аналіз літературних джерел, написання фрагментів тексту, оформлення тез виконано у співавторстві*).

11. Оверчук А.А. Бронхіоліт у дітей малюкового віку: фактори ризику. Тези XVII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку–2020». Вінниця, 2020. С. 502.

12. Оверчук А.А. Значення вітаміну Д при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези XVII міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання сучасної медицини» Харків, 2020. С. 176-177.

13. Оверчук А.А. Рівень вітаміну D та показники алергічного запалення при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези VI науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю «Проблеми сьогодення в педіатрії». Харків, 2021. С. 23-24.

14. Оверчук А.А. Фактори ризику при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези 83-го всеукраїнського наукового медичного конгресу студентів та молодих вчених (з міжнародною участю) «Медицина XXI сторіччя». Лиман, 2021. С. 185-186.

15. Оверчук А.А. Аналіз білка клітин Клара при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези XI Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю міжнародних спеціалістів з клінічної фармакології «Клінічні протоколи та персоналізована медицина: як знайти золоту середину». Вінниця, 2021. С. 182-184.

16. Оверчук А.А. Аналіз маркерів алергічного запалення при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези XVIII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку–2021». Вінниця, 2021. С. 520.

17. Оверчук А.А. Еозинофільний катіонний білок як маркер алергічного запалення при бронхіоліті у дітей малюкового віку. Тези XVIII міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання сучасної медицини». Харків, 2021. С. 116-117.

18. Overchuk A.A. Vascular cell adhesion molecule-1 role in bronchiolitis in young children. Theses XXth Scientific students and young scientists conference with international participation «First step to science–2023». Vinnytsya, 2023. P. 585-586.

У вказаних наукових публікаціях повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

Результати досліджень, що включені до дисертації, оприлюднені на таких конференціях: XVII Міжнародній науковій конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання сучасної медицини» (Харків, 2020); XVII науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку–2020» (Вінниця, 2020); VI науково-практичній конференції молодих вчених з міжнародною участю «Проблеми сьогодення в педіатрії» (Харків, 2021); 83-му Всеукраїнському науковому медичному конгресі студентів та молодих вчених (з міжнародною участю) «Медицина XXI сторіччя» (Лиман, 2021); XI

Всеукраїнській науково-практичній конференції за участю міжнародних спеціалістів з клінічної фармакології «Клінічні протоколи та персоналізована медицина: як знайти золоту середину» (Вінниця, 2021); XVIII науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку–2021» (Вінниця, 2021); XVIII Міжнародній науковій конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання сучасної медицини» (Харків, 2021); XXIV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання педіатрії» (Сідельникові читання) (Київ, 2022); VIII Міжнародній науковій та практичній конференції «Тенденції, теорії та шляхи вдосконалення науки» (Мадрид, 2023); V Міжнародній науковій та практичній конференції «Перспективи сучасної науки та освіти» (Стокгольм, 2023); XV Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові основи вирішення сучасних наукових проблем» (Варна, 2023); XXth Scientific students and young scientists conference with international participation «First step to science–2023» (Vinnytsya, 2023).

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційна робота є фрагментом планової науково-дослідницької роботи кафедри педіатрії № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Оптимізація діагностики та лікування соматичної патології у дітей», (державна реєстрація № 0115U007075).

Дослідження є вагомим для педіатричної науки, відкриває нові можливості для діагностики бронхіоліту, оскільки спрямовано на впровадження новітніх методів діагностики захворювання та патогенетично обґрунтованому прогнозу серед дітей малюкового віку.

Отримані дисертантом результати дослідження суттєво доповнюють існуючі знання та надають нових важливих відомостей стосовно маркерів алергічного запалення при бронхіоліті, статусу вітаміну D, ендотеліальної дисфункції та забезпечують доказову базу для раннього виявлення дітей із високим ризиком розвитку в майбутньому рецидивуючих свистячих хрипів.

Важливе практичне значення результатів дослідження має запровадження визначення маркерів алергічного запалення, рівня вітаміну D та маркера

ендотеліальної дисфункції у сироватці крові у комплексі обстежень дітей, хворих на бронхіоліт, особливо із обтяженим алергологічним анамнезом. Практичне значення результатів дослідження полягає також у доцільності визначення рівня еозинофільного нейротоксину, який є виключно важливим для створення прогнозу.

Результати дослідження використовуються у практичній роботі КНП «Вінницька обласна дитяча лікарня Вінницької обласної ради», ВМКЛ «Центр матері та дитини», КНП «Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня Житомирської обласної ради», КНП «Міська дитяча клінічна лікарня» Чернівецької міської ради, м. Чернівці. Матеріали роботи впровадженні у навчальний процес кафедри педіатрії № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України; кафедри педіатрії та медичної генетики Буковинського державного медичного університету МОЗ України.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертація Оверчук Анастасії Андріївни викладена українською мовою, побудована за класичною схемою і оформлена згідно існуючих вимог. Дисертаційна робота викладена на 240 сторінках (із них 176 сторінок основного залікового машинописного тексту) і складається з анотації, змісту, переліку умовних позначень, вступу, огляду літератури, загальної методики й основних методів дослідження, трьох розділів власних досліджень, аналізу й узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел літератури, з яких 17 викладено кирилицею та 289 – латиницею, а також 3 додатків. Дисертація ілюстрована 50 рисунками та 25 таблицями.

Дисертаційна робота написана автором із використанням зрозумілих формулювань та логічних заключень. В дисертації обґрунтовано актуальність теми, висвітлені мета, завдання роботи, її наукова новизна та практичне значення.

В анотаціях українською та англійською мовами представлена вирішена науково-практична задача, стисло викладені основні положення дисертаційної

роботи, зазначені її наукова новизна, практичне значення та вказані ключові слова.

У **«Вступі»** дисертації автор переконливо доводить актуальність теми, завдання роботи та її зв'язок з науковими програмами, визначені конкретні завдання дослідження, дана характеристика об'єкту та предмету дослідження. Представлені відомості про наукову новизну роботи, практичне значення, апробацію матеріалів дисертації на наукових та науково-практичних конференціях, впровадження їх в практику закладів охорони здоров'я, закладів вищої освіти України. Вступ викладено на 9 сторінках.

Огляд літератури побудований на аналізі великої кількості сучасних джерел інформації (306 джерел, у тому числі 17 – кирилицею, 289 – латиницею) та свідчить про вміння дисертанта працювати з літературою, добре володіння методами аналізу та синтезу наукової інформації. У п'яти підрозділах огляду літератури наведені сучасні дані щодо епідеміології, етіопатогенезу та факторів ризику бронхіоліту у дітей малюкового віку на сучасному етапі, ролі маркерів алергічного запалення, значення вітаміну D, ендотеліальної дисфункції та можливостей прогностичних заходів при захворюванні. Даний розділ закінчується резюме, з якого можна зрозуміти, чому автором обрані мета та завдання роботи. Розділ викладено на 31 сторінці.

В розділі **«Матеріали та методи дослідження»** детально наведені характеристики обстежених дітей, хворих на бронхіоліт, застосованих методів дослідження, а також подані детальні критерії включення та виключення з дослідження. Автор детально описує нормативні документи та клінічні настанови, за якими здійснював верифікацію діагнозу та застосовувані методи обстеження. Розділ викладений на 24 сторінках та складається з двох підрозділів. У першому підрозділі описано дизайн дослідження, клінічну характеристику дітей, хворих на бронхіоліт, за даними ретроспективного аналізу, та клінічну характеристику обстежених дітей, хворих на бронхіоліт. Зазначено, що комітетом з питань біомедичної етики Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (протокол № 1 від 02.01.2020 та протокол № 5 від 16.04.2025), встановлено, що проведені дослідження відповідають біоетичним і

морально-правовим вимогам Гельсінської декларації, Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (1977), відповідним положенням ВООЗ та законам України. У другому підрозділі детально описано клініко-лабораторні та статистичні методи дослідження. Розділ ілюстрований 10 таблицями та 4 рисунками.

Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені в 3 публікаціях, із яких 1 стаття у фаховому науковому журналі України, яка відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Основні результати проведеної дисертантом роботи знайшли своє відображення у 3, 4 та 5 розділах дисертації. Саме в них Оверчук А.А. характеризує зміни лабораторних показників у дітей, хворих на бронхіоліт. Окрім того, описується методика прогнозу для дітей, які перехворіли бронхіолітом в анамнезі. Всі вказані розділи роботи закінчуються формулюванням резюме, які додатково підкреслюють важливість результатів досліджень.

Розділ 3 «Оцінка вмісту вітаміну D, васкулярної молекули клітинної адгезії – 1, сироваткового клубоподібного білка (СС16) у сироватці крові дітей малюкового віку» складається із 2-х підрозділів і викладений на 25-ти сторінках тексту.

Перший його підрозділ «Аналіз значення вітаміну D у сироватці крові дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт» викладений на 9 сторінках тексту, містить 7 рисунків та 2 таблиці. Автор дотримувався сучасних міжнародних рекомендацій, у відповідності до яких визначала статус та рівень вітаміну D у сироватці крові обстежених дітей. У цій частині роботи автор детально описує особливості статусу, рівня вітаміну D та надає аналіз профілактичного призначення вітаміну D дітям малюкового віку, хворих на бронхіоліт.

Другий підрозділ «Аналіз рівня васкулярної молекули клітинної адгезії – 1, сироваткового клубоподібного білка (СС16) у сироватці крові дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт, викладений на 16 сторінках тексту, містить 9 рисунків і 3 таблиць. Дисертант, згідно із сучасними міжнародними рекомендаціями,

вивчила клінічну значимість васкулярної молекули клітинної адгезії – 1, сироваткового клубоподібного білка (CC16) при бронхіоліті. У цій частині роботи автор детально описує залежність рівня біомаркерів від віку дітей, наявності обтяженого алергологічного анамнезу. Автором визначена чутливість, специфічність досліджуваних показників, проведений аналіз інтеркореляцій рівня VCAM-1 та білка CC16 у сироватці крові дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт.

Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені в 11 публікаціях, з яких 5 статей у фахових наукових журналах України та Італії, які відносяться до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Розділ 4 «Патогенетичне значення алергічного запалення при бронхіоліті у дітей малюкового віку» складається із трьох підрозділів, викладений на 29 сторінках та містить 6 таблиць і 19 рисунків, які додатково підкреслюють важливість проблеми, яку підняла автор у роботі. Дисертант, згідно із сучасними міжнародними рекомендаціями, вперше в Україні вивчила клінічну значимість маркерів алергічного запалення при бронхіоліті, провела співставлення їх рівня у дітей, хворих на бронхіоліт, із рівнем маркерів у практично здорових осіб. Автором проведений аналіз інтеркореляцій рівня маркерів алергічного запалення та визначена їх чутливість, специфічність у дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт.

Перший підрозділ «Варіабельність рівня загального IgE, еозинофілів у дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт» (7 сторінок, 4 рисунки, 1 таблиця). Автором проведений детальний аналіз варіабельності рівня загального IgE та еозинофілів у дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт.

Другий підрозділ «Характеристика еозинофільного катіонного білка при бронхіоліті у дітей малюкового віку» (9 сторінок, 6 рисунків, 1 таблиця) присвячений дослідженню особливостей рівня еозинофільного катіонного білка у дітей, хворих на бронхіоліт, та у здорових дітей. Автор встановила, що чутливість та специфічність визначення даного маркера підвищувалася у дітей із обтяженим алергологічним анамнезом. Дисертантом виявлено, що рівень

еозинофільного катіонного білку характеризувався віковою залежністю, а саме достовірно підвищувався у дітей віком 1-2 роки життя.

Третій підрозділ «Аналіз рівня еозинофільного нейротоксину у сироватці крові дітей, хворих на бронхіоліт» (13 сторінок, 9 рисунків, 4 таблиці). Дисертант, вперше в Україні вивчила клінічну значимість еозинофільного нейротоксину при бронхіоліті. Автором проведено співставлення рівня еозинофільного нейротоксину у дітей, хворих на бронхіоліт, із рівнем маркера у практично здорових осіб. Проведений аналіз рівня еозинофільного нейротоксину у дітей, хворих на бронхіоліт, залежно від віку хворих та наявності обтяженого алергологічного анамнезу. Автором проведений аналіз інтеркореляцій рівня еозинофільного нейротоксину та визначена його чутливість, специфічність при бронхіоліті.

Розділ 3 закінчується загальним висновком із визначенням доцільності визначення маркерів алергічного запалення при бронхіоліті.

Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені у 7 публікаціях, із яких 3 статті у фахових наукових журналах України та Італії, які відносяться до міжнародної наукометричної бази Scopus.

П'ятий розділ «Аналіз ризику виникнення рецидивуючих свистячих хрипів у дітей із бронхіолітом в анамнезі на основі моделей виживання. Прогноз ризику та очікуваного часу». Розділ представлений на 23 сторінках, містить 4 таблиці та 11 рисунків. Цей розділ є також головною частиною роботи та містить результати ретельного аналізу лабораторних досліджень хворих на бронхіоліт шляхом лонгітюдного спостереження за дітьми, включеними у дослідження. Даний розділ представляє науковий інтерес щодо встановлення автором предикторів ризику рецидивуючих свистячих хрипів у дітей із бронхіолітом в анамнезі на основі математичної моделі (двопопуляційна мікст модель Вейбулла та генералізована Гамма модель). Встановлено, що наявність обтяженого алергологічного анамнезу, штучне вигодовування, пасивне тютюнопаління суттєво підвищують ризик розвитку рецидивуючих свистячих хрипів у дітей із перенесеним бронхіолітом. Автором встановлено, що рівень

еозинофільного нейротоксину у сироватці крові виявився суттєвим маркером для створення прогнозу у дітей як із високим, так і з дуже низьким ризиком розвитку рецидивуючих свистячих хрипів.

Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені у 2 статтях у фахових наукових журналах, 1 із яких відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертант проводить ретельний аналіз результатів власної роботи. Цей розділ дає вичерпне уявлення про методологічні підходи, характер і результати проведених нею досліджень.

Основні результати роботи сформульовані автором у 6 **висновках**. Вони конкретні, містять відповіді на поставлені задачі дослідження, базуються на цифрових даних та засвідчують важливість врахування показників ендотеліальної дисфункції, маркерів алергічного запалення, вітаміну D, ролі білка CC16 та обґрунтування і розробки прогнозу для дітей із бронхіолітом в анамнезі.

В **Додатках** дисертації наведені наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації та наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; акти впровадження результатів дисертаційної роботи в навчальний процес та практичну діяльність (загалом 6 актів впровадження) та додаток «Програмні скрипти аналізу виживаності».

Первинна документація дисертаційної роботи представлена в повному об'ємі і повністю відповідає змісту дисертаційного дослідження. Перевірка первинної документації показала повну вірогідність усіх первинних документів. Під час перевірки узагальнених даних з фактичним матеріалом виявлена їх повна відповідність.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Слід зауважити, що дисертантом обгрунтовані діагностичні підходи щодо бронхіоліту, що включає вивчення показників ендотеліальної дисфункції, маркерів алергічного запалення, білка СС16, вітаміну D. Діагностичні підходи рекомендовано включити в рутинне обстеження дітей, хворих на бронхіоліт. Розроблено патогенетично обгрунтований прогноз дітей малюкового віку, хворих на бронхіоліт на підставі оцінки рівня еозинофільного нейротоксину, яке рекомендоване до виконання усім дітям, хворим на бронхіоліт. Результати дисертаційного дослідження та практичні рекомендації, які на них ґрунтуються, можуть бути рекомендовані до використання у навчально-методичній та науковій роботі кафедр педіатрії закладів вищої освіти України, а також у практичній діяльності закладів охорони здоров'я первинної, вторинної ланки та високоспеціалізованих медичних закладів.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Автор не порушувала принципи академічної доброчесності при виконанні дисертаційного дослідження та написання роботи. Рукопис дисертації Оверчук Анастасії Андріївни на тему: «Оптимізація діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового віку» обсягом 240 сторінок друкованого тексту було перевірено на плагіат програмним засобом «StrikePlagiarism.com». За результатами перевірки тексту дисертації не виявлено ознак плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальсифікації даних. Рівень оригінальності становить 89,16%. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноновживаними фразами.

Результати обговорення презентації на засіданні кафедри (структурного підрозділу).

Під час обговорення презентації на засіданні кафедри встановлено, що дисертант у повному обсязі володіє матеріалами дисертаційного дослідження, надає ґрунтовні відповіді на поставлені запитання, пов'язані із дисертаційною

роботою, чітко дотримується встановлених вимог до тривалості доповіді. Інформація, представлена у доповіді та презентації, відповідає матеріалам дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

За основними змістовними ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у вітчизняних та закордонних періодичних наукових виданнях, структурою та оформленням представлена дисертація Оверчук Анастасії Андріївни на тему: «Оптимізація діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового віку» відповідає усім вимогам згідно наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

На момент проведення фахового семінару для апробації дисертації усі неточності усунені, зауваження враховані. Претензій до дисертанта та його роботи немає. Дисертаційна робота в повній мірі відповідає спеціальності 228 «Педіатрія».

ВИСНОВОК

Дисертація Оверчук Анастасії Андріївни на тему: «Оптимізація діагностики бронхіоліту та його прогноз у дітей малюкового віку», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія», є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених особисто здобувачем досліджень щодо вирішення актуальної і важливої для педіатрії науково-практичної задачі, яка полягала у оптимізації діагностики бронхіоліту та його прогнозу у дітей малюкового віку.

Одержані під час виконання дисертаційної роботи результати мають вагоме значення для сучасної педіатрії та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. За актуальністю, обсягом та змістом проведених досліджень, достовірністю та науковою новизною отриманих

результатів, обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у періодичних наукових виданнях, дисертація повною мірою відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р. та № 507 від 3 травня 2024 р. і оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та рекомендується до проведення публічного захисту з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Висновок підготовлено за результатами фахового семінару, який відбувся 20 травня 2025 року на кафедрі педіатрії №1, за участі фахівців кафедри педіатрії №1, кафедри педіатрії, акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

**Головуючий на засіданні кафедри
педіатрії №1**

д.мед.н., професор, завідувач кафедри педіатрії,
акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Лариса ПИПА

20 травня 2025 року

Підпис Григор'єв
Завіряю Григор'єв відділу кадрів
Вінницького національного
медичного університету
ім. М. І. Пирогова
«20» 05 2025